



LABORATORIUM KLIMATYCZNO-ENERGETYCZNE

LABORATORIUM KLIMATYCZNO - ENERGETYCZNE CARS

Z dniem **1 września 2020** rozpoczęło swoją działalność w ramach Centrum Studiów Antymonopolowych i Regulacyjnych (CARS) Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego – **Laboratorium Klimatyczno - Energetyczne**. Jest ono kolejnym przejawem realizacji statutowych zadań CARS w obszarach sektorów regulowanych i szczególnych. Tym razem powołaliśmy do życia Laboratorium, którego działalność obejmie cały sektor energetyczny, w szczególności elektroenergetykę, ciepłownictwo i gazownictwo.

Jest kilka powodów utworzenia tego Laboratorium.

Po pierwsze, zagadnienia regulacji i ochrony konkurencji w energetyce są kluczowe dla zrównoważonego rozwoju w ogóle. Zajmują istotne miejsce w działalności międzynarodowych, europejskich (CEER, ACER i ERGEG) i polskich (głównie Urzędu Regulacji Energetyki) organów regulacyjnych, wielkich korporacji energetycznych i organizacji pozarządowych. Mają tak w Polsce, jak i w całej Unii Europejskiej ogromne znaczenie. Powstaje niemniej pytanie o przyszłość rynku energetycznego, a zwłaszcza o to:

- W jakiej perspektywie energetyka odnawialna będzie w stanie samodzielnie konkurować z konwencjonalnymi źródłami i jaki będzie najbardziej efektywny mechanizm jej finansowania?
- Jaka będzie rola energetyki prokonsumenckiej w bilansie energetycznym?
- Jaki udział będą miały źródła odnawialne w kontekście solidarności społecznej?
- Jaki ostatecznie kształt przyjmie polityka energetyczna Polski do 2040 r.?
- W jakim stopniu połączenia transgraniczne wpłyną na konkurencyjność cen energii elektrycznej i gazu ziemnego?
- Czy magazyny energii na zawsze oddadą ryzyko niedoboru energii w systemie elektroenergetycznym? Szczególnie jest to widoczne w obliczu tworzenia się obecnie unii

energetycznej w ramach Unii Europejskiej oraz procesu budowy jednolitego rynku energetycznego.

Po drugie, aktualnie w polskiej nauce problematyką ochrony konkurencji i regulacji energetycznej zajmują się głównie katedry i zakłady publicznego prawa gospodarczego (przede wszystkim na Uniwersytecie Gdańskim, Łódzkim, Śląskim, Jagiellońskim, Warmińsko-Mazurskim, Warszawskim, Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza, Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego), a więc zajmują się rynkami energetycznymi jedynie w szerszym kontekście regulacji sektorów infrastrukturalnych; nie ma natomiast jednostki naukowej o profilu odpowiadającym kompleksowo założeniom Laboratorium Energetycznego.

Po trzecie, zgodnie z ideą CARS priorytetowym zadaniem Laboratorium Klimatyczno - Energetycznego będzie prowadzić interdyscyplinarne, prawno-ekonomiczne badania naukowe, realizować projekty badawczo-rozwojowe i sporządzać ekspertyzy naukowe dotyczące regulacji gospodarczej i ochrony konkurencji w sektorze szeroko rozumianej energetyki oraz europejskiego i polskiego prawa energetycznego. Takie podejście badawczo-doradcze ma wyjątkowo silne uzasadnienie w odniesieniu do tego sektora, gdzie warstwa prawna i ekonomiczna są ze sobą ściśle zespolone, tak w nauce, jak i w praktyce. CARS posiada już w tym zakresie doświadczenie i rozpoznawalną markę w obszarze badań naukowych i publikacji, w tym wydawania w ramach *internetowego Kwartalnika Antymonopolowego i Regulacyjnego* (iKAR) zeszytów energetycznych.

Utworzenie Laboratorium Klimatyczno - Energetycznego pozwoli na kontynuację i intensyfikację szerokiego spektrum działań ukierunkowanych na poznanie (badania i ekspertyzy naukowe). Będzie okazją do zacieśnienia współpracy pomiędzy nauką a administracją publiczną przez wymianę doświadczeń czy realizację wspólnych działań o charakterze interdyscyplinarnym. Umożliwi praktyczne wspieranie procesów legislacyjnych i organów regulacyjnych oraz firm energetycznych dostosowujących swoje działania do wymogów prawa energetycznego i prawa konkurencji (*compliance*). Laboratorium będzie inicjowało i redagowało publikacje zwarte i periodyczne, organizowało konferencje naukowe oraz warsztaty i szkolenia praktyczne. W ramach CARS podejmiemy też szeroką współpracę z innymi krajowymi i międzynarodowymi placówkami zajmującymi się regulacją gospodarczą i prawem energetycznym. Mamy nadzieję, że możliwe będzie dzięki temu pełne wykorzystanie

potencjału własnego pracownika oraz pozyskanie do współpracy naukowo-badawczej i afiliowanie przy CARS licznych akademików i praktyków.

Działania Laboratorium Klimatyczno - Energetycznego będą niezwykle ważne i aktualne z uwagi na toczące się prace nad utworzeniem w ramach Unii Europejskiej Unii Energetycznej. Szczególnie należy uwzględnić sytuację odnawialnych źródeł energii. Zakładamy, że najbliższym czasie głównymi obszarami tematycznym prac Laboratorium powinny być:

- Nowe trendy w energetyce europejskiej: Unia Energetyczna, a z drugiej strony wspieranie energetyki lokalnej/obywatelskiej
- Europejska Strategia Przemysłowa, a budowa jednolitego rynku energetycznego
- Ochrona transgranicznych inwestycji energetycznych
- Odnawialne źródła energii
- Magazynowanie energii
- Klimat i środowisko a energia
- System handlu emisjami
- Dywersyfikacja dostaw gazu
- Współpraca państw Unii Europejskiej w zakresie energetyki i gazu z państwami Europy Wschodniej
- Zmiany w energetyce wynikające z rozwoju elektromobilności;
- Wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla
- Energia w czasach kryzysu ekonomicznego (wpływ kryzysu na bezpieczeństwo dostaw, funkcjonowanie rynku wewnętrznego i problem tzw. ubóstwa energetycznego);
- Cyberbezpieczeństwo w energetyce.